

Dosarul Nr. 5r-297/25
4-25083379-46-5r-12062025

H O T Ă R Ă R E

06 august 2025

mun.

Soroca

Judecătoria Soroca sediul Central

Instanța în componența:

Președintelui de ședință: Cristina Botnaru

Grefierului: Alina Bordian

Cu participarea:

Avocatului: Sergiu Prodan

a examinat în ședința de judecată publică cauza contravențională în baza contestației lui Morari Cristina împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatatator din 22.05.2025.

Cauza parvenită spre examinare la 12.06.2025 și examinată în termen rezonabil de până la 06.08.2025.

Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra materialelor din dosar și a probelor administrate în ședință, instanța de judecată

A C O N S T A T A T :

1. Circumstanțele constatate în judecarea cauzei:

La data de 22.05.2025 de către agentul constatatator din cadrul Inspectoratului de poliție Soroca, Brighidin Ion în privința lui Morari Cristina a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în baza art.47¹ alin.(1) Cod Contravențional pentru faptul că, în perioada de timp 16.09-19.10.2024, Morari Cristina urmare a implimentării de către organizația criminală ”Șor” a unui mecanism de corupere electorală prin intermediul conturilor bancare deschise în cadrul Băncii Comerciale din Federația Rusă ”Promsvezbank” a pretins și primit pentru sine transferuri în ruble rusești în vederea determinării terței persoane pentru a vota candidatura unui anumit concurent electoral precum și pentru alegerea opțiunii ”Nu” în cadrul Referendumului constituțional din toamna anului 2024.

Prin decizia agentului constatatator din 22.05.2025 Morari Cristina a fost recunoscută vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art.47¹ alin.(1) Cod Contravențional și sancționată cu amendă în mărime de 750 u. c., echivalentul a 37 500,00 lei.

Nefiind de acord cu conținutul procesului-verbal și decizia de sancționare emisă în baza art. 47¹ alin.(1) Cod contravențional Morari Cristina la data de 09.06.2025, sub nr. 3736 a depus contestație la Inspectoratul de Poliție Soroca.

În motivarea contestației sale a indicat că, la data de 22.05.2025 în localitatea Soroca agentul constatatator ar fi stabilit precum că, ea ar fi implicată în contravenția de corupere electorală pasivă, în calitate de alegător, pentru a participa la referendumul constituțional și alegerile prezidențiale din 20.10.2024, invocând că el ar fi acceptat și

o sumă de bani prin intermediul aplicației bancare PSB pentru a exercita votul în anumit fel, în favoarea unui bloc politic. A mai subliniat că, cu procesul verbal a luat cunoștință la data de 06.06.2025 iar pentru aceste presupuse fapte i s-a aplicat o sancțiune cu amendă semnificativă, respectiv, nu este de acord cu procesul-verbal și Decizia de sancționare, consideră că au fost adoptate contrar prevederilor legale și în contradicție totală cu circumstanțele de fapt.

A mai menționat că, urmează a fi considerată o eroare faptul că în procesul verbal la compartimentul 18 a aplicat semnătura sa precum că ar fi recunoscut contravenția deoarece intenția a fost de a semna doar că a luat cunoștință cu pornirea procesului contravențional, iar în situația în care a achitat amenda, la fel urmează a fi apreciată ca o metodă de apărare deoarece prin acest fapt categoric nu recunoaște vina, iar achitarea amenzii a efectuat-o pentru a preveni unele pagube mai mari cum ar fi evitarea/ blocarea conturilor sau surselor de plată (pensie, salariu etc.) și a nu admite situația de a lipsi familia de ultimele surse de existență.

A mai evidențiat în conținutul contestației sale faptul că, tot procesul a derulat în regim de urgență maximă iar agentul constatator a examinat procesul efectiv în lipsa sa, nu a explicat drepturile și obligațiile, nu a asigurat dreptul la apărare, nu a asigurat după caz serviciile unui interpret, nu a explicat esența faptei imputate și nu a prezentat nici o probă care ar confirma acest fapt, a întocmit procesul verbal cu grave erori de conținut, a amenințat cu probleme și mai mari și dosare penale în caz de nesupunere, pe tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenții a fost supus/ă unui tratament umilitor și degradant, fapt care a afectat-o atât pe ea cât și întreaga familie, respectiv, consideră că în așa mod a fost sancționată potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o iar temei de încetare a procesului contravențional constituie inexistența faptului contravenției potrivit lit. a) alin. (1) art. 441 Cod contravențional.

Făcând referire la necesitatea respectării de către agentul constatator a prevederilor art.374, 440 precum și art.425 Cod contravențional a specificat că în speță s-au admis omisiuni, care ridică dubii referitoare la respectarea acestora, ori, în situația respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravențional, iar omisiunea enunțată de rând cu celelalte și apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată, procesul verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții care trebuie să conțină mențiunile prevăzute la art. 443 Cod contravențional, iar lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul verbal, atrage nulitatea acestuia.

A subliniat petiționara că, procesul verbal s-a întocmit cu grave erori de formă și conținut unul din elementele de bază ale procesului verbal este *locul și timpul săvârșirii faptei contravenționale*, respectiv, agentul constatator nu a indicat exact locul și timpul sau perioada comiterii faptei contravenționale, omisiuni care au afectat în mod esențial modul în care în prezenta speță agenții statului au înțeles să răstoarne

prezumția de nevinovăție, ceea ce potrivit art. 445 alin. (2) CC determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatatator, concluzionând că agentul constatatator nu a desfășurat toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces-verbal cu privire la contravenție, s-a limitat doar la o întocmire formală a procesului-verbal, cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale fără a individualiza fapta și pedeapsa, respectiv consideră că, agentul constatatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientei.

În concluzie, notează că potrivit Deciziei de sancționare s-a stabilit că, ar fi acceptat personal bani pentru a exercita într-un mod anume votul la alegeri, respectiv, aceste concluzii sunt false și abuzive deoarece nu există nici o probă, cel puțin care să fie prezentată cine anume i-a dat bani, care persoană fizică, o aplicație bancară nu poate fi subiect al contravenției, mai mult ca atât nu este menționat timpul acceptării banilor, nefiind probat care a fost scopul transferului banilor, nu a fost probat nici faptul dacă acești bani au ajuns anume la ea și nu este probat dacă acești bani au fost ridicați, nu este probată legătura cauzală între o aplicație bancară, un mesaj de la o aplicație bancară și alegerile, nu este probată acceptarea participării la alegeri din interes material, nu este probat faptul că anumiți bani au avut scopul influențării opiniei la alegeri și nu este răsturnată ipoteza unei simple donații sau unui simplu transfer bancar. Unica pretinsă probă a poliției ar fi o oarecare listă precum că există un mesaj de la o bancă străină pe un număr de telefon precum că ar fi existat un transfer, date care nici nu au fost verificate corespunzător, respectiv, nici aceste preținse probe nu au fost prezentate. Prin urmare, fapta incriminată este bazată doar pe niște constatări subiective personale ale agentului constatatator.

De asemenea relevă că, la decizia de sancționare nu a fost anexată nici un material probator care ar demonstra componența contravenției de la art. 47¹ Cod contravențional, iar agentul a admis un grav abuz în acest sens, aplicând o sancțiune pentru o faptă care nu constituie elementele constitutive ale contravenției. Simpla indicare în procesul-verbal cu privire la contravenție a articolului care prevede o sancțiune nu presupune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenient, iar lipsa probelor afectează în mod esențial fondul cauzei, considerând că agentul constatatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenționale, neelucidând pe deplin, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele cazului dat.

În susținerea poziției sale, a făcut referire la prevederile art. 5, 9, 374, 425, 442, 443, 445, 440, 458, 375, 460, 461 Cod contravențional, art. 6 CEDO, solicitînd anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a Deciziei de sancționare din 22.05.2025, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu lipsa faptei contravenționale.

2. Prestația părților în ședința de judecată.

Morari Cristina în ședința de judecată nu s-a prezentat deși a fost citată în mod legal, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.63), astfel, ținând cont de prevederile art. 455 Cod contravențional, inclusiv de termenul restrâns de examinare a cauzelor contravenționale, deoarece interesele acestuia au fost reprezentate în proces de către avocat, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Avocatul Sergiu Prodan acționând în baza mandatului nr. 2196922 din 06.08.2025, în interesele lui Morari Cristina, a susținut în tot contestația depusă reiterând motivele indicate în conținutul acesteia, suplimentar invocând argumentele expuse în pledoarii, care au fost anexate la materialele dosarului și anume că, în dosarul contravențional au fost depuse următoarele materiale probatorii două file conținând semne grafice (logouri interfață teafon) care reflectă doar titularul numărului de teafon și numărul total al SMS-urilor recepționate de la „PSB Bank”; conținutul SMS-urilor lipsește, rezultate ale activităților speciale de investigație (ASI) dintr-o cauză penală distinctă - ordonanțe ale procurorilor și încheieri ale judecătorilor de instrucție - fără legătură explicită cu prezenta cauză contravențională, nu au fost anexate ordonanțe de ridicare a înscrisurilor menționate și nici procese-verbale de ridicare sau predare benevolă a acestora, copii ale explicațiilor contravenientului, originalul actului procesual lipsește. Menționând prevederile art.425 alin.2 Cod Contravențional a subliniat că în prezenta cauză: Fișierele grafice nu conțin date despre conținutul mesajelor, valoarea transferurilor, data sau ora acestora; nu pot demonstra pretinderea/primirea de avantaje, Actele operative (ordonanțe de interceptare, încheieri de autorizare) provin dintr-o altă cauză penală și nu indică vreo legătură directă cu contravenția cercetată. Conform art. 42 alin.(3); 279/1 CPP și jurisprudenței CEDO (Roșcă v. Moldova, 2004), probele colectate într-o cauză pot fi utilizate într-alta doar dacă există o ordonanță de disjungere și conexare, inexistentă aici; Omiterea ordonanței de ridicare și a procesului-verbal de ridicare contravine art. 110 CPP, fiind o omisiune de formă ce atrage nulitatea absolută (art. 251 alin.1 CPP, aplicabil prin trimiterea art. 425 alin. 7 Cod contravențional); Copiile explicațiilor contravenientului nu pot substitui originalul (art. 425 alin.(2), (7) CC în coraborare cu art.94 CPP), lipsa semnăturii și a mențiunii de luare la cunoștință afectează veridicitatea înscrisului.

A mai evidențiat că, latura obiectivă a art. 47¹ alin. (1) implică dovada concretă a pretinderii, acceptării ori primirii unui bun/avantaj «pentru sine ori pentru altul», precum și legătura cu exercitarea dreptului de vot. În lipsa conținutului SMS-urilor și a altor date bancare (sumă, dată, descriere tranzacții), nu se poate stabili existența vreunui «avantaj» și nici raportul cauzal cu comportamentul electoral astfel latura obiectivă a contravenției specificate la art.47¹ Cod contravențional constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă. Modalitatea normativă a acțiunii prejudiciabile de acceptare și primire a mijloacelor bănești, ce este incriminată petentului, constituie acceptarea și recepționarea efectivă a mijloacelor bănești de către făptuitor. Cu privire

la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina petentului, observă că în cauză nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute de către agentul constator în procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, prin probe certe și de netăgăduit, astfel încât în favoarea petentului acționează principiul *in dubio pro reo*. Pornind de la premisa procedurală prevăzută de art. 425 alin. (4) din Codul contravențional, prin care legislatorul a stabilit că nici o probă nu are o valoare prestabilită, simplul fapt al întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este insuficient pentru tragerea persoanei la răspundere contravențională. În acest context, agentul constator a aplicat sancțiunea contravențională doar în baza propriilor presupuneri, nefiind prezentate alte probe care să demonstreze vinovăția petentului iar omisiunea respectivă nu a fost compensată de către agentul constator nici în ședința de judecată. Sarcina demonstrării fapteaor indicate în procesul verbal contravențional revine agentului statului și nu poate fi inversată în sensul oblisării acuzatului să și demonstreze nevinovăția sa or, nevinovăția se prezumă până în momentul în care este răsturnată în conformitate cu prevederile Codului Contravențional.

În contextul expus mai sus a specificat că, agentul constator nu a făcut referire la probele care i-ar fi permis să conchidă că, anume Morari Cristina a comis fapta respectivă or, instanței de judecată nu i-au fost prezentate probe concludente și pertinente care să ateste că, ultima a acceptat și primit careva mijloace bănești, agentul constator întemeindu-și soluția de sancționare doar pe simpla constatare de instalare în teafonul mobil a persoanei a aplicației PSB Bank, faptă pentru care legislația nu prevede careva pedeapsă, atât timp cât nu v-a fi demonstrată intenția făptuitorului prin intermediul acestei aplicații de a primi careva mijloace bănești anume în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi eaectorale în cadrul alegerilor. Acuzarea este lipsă de probe (elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de cod) și în mod voalat, urmează de reținut că agentul constator a întocmit procesul - verbal cu privire la contravenție, invocând niște concluzii lipsite de suport, neacumulându-se probe ce ar confirma vinovăția lui Morari Cristina, pe când demonstrarea vinovăției unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probeaor pertinente în raport cu procesul-verbal întocmit, administrate în conformitate cu prevederile legale. Față de cele precizate urmează de reținut că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu de care profită petentul, potrivit principiului *in dubio pro reo*. În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, trebuie de reținut că acesta este un principiu complementar prezumției de nevinovăție. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt iar la înfăptuirea justiției cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunță, pe probabilități, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă de altfea, art. 375 alin. (3) din Codul contravențional în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumției

nevinovăției, simpla constatare ex propriis sensibus a agentului constatatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane. În condițiile enunțate, conchidem că, în speță nu este demonstrat că în acțiunile lui Bezba Irina, este întrunită fapta contravenției stabilită de art. 47/1 alin. (1) CC.

Remarcă că, potrivit prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) CC, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenției iar conform art. 461 alin. (1) CC în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional astfel în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistența la speță a faptei contravenționale și a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de nevinovăție nefiind răsturnată, în situația în care probele din dosar nu sunt în măsură să demonstreze că în acțiunile lui Morari Cristina ar fi existat semnalmente contravenției stabilite de art. 47/1 alin. (1) CC, instanța de judecată, pornind de la prevederile art. 441 alin. (1) lit. a) Cod Contravențional, coroborat cu art. 461 Cod Contravențional, urmînd a înceta procesul contravențional, intentat în baza procesului verbal cu privire la contravenție, prin care lui Garbuz Iurie i se incriminează comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) CC în legătură cu faptul că în acțiunile ultimului nu este întrunită fapta contravenției, respectiv, elementul material nu a fost dovedit «dincolo de orice îndoială rezonabilă», iar latura obiectivă rămîne neîndeplinită.

În acest sens a mai subliniat că, lipsa mențiunilor obligatorii din procesul-verbal (data și ora faptei) - art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional potrivit cărui: (1) Procesul verbal cu privire la contravenție va cuprinde: fapta contravențională, locul și timpul săvîrșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; și art. 445 Cod contravențional: „Nulitatea procesului-verbal: (1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice - lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvîrșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Cealalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei astfel consideră că în speță este afectat esențial fondul cauzei deoarece indicarea abstractă și general a

timpului comiterii faptei face imposibilă calificarea corectă, mai mult ca atât după prevederile art.47/1 CC a intrat în vigoare la 09.04.2024, astfel există riscul atragerii la răspundere a persoanei în lipsa normei penale atragerea la răspundere retroactivă respectiv consideră că este încălcat art. 7 CEDO, potrivit căruia: Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național și internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii. Prezentul articol nu va aduce atingere judecării și pedepsirii unei persoane vinovate de o acțiune sau de o omisiune care, în momentul săvârșirii sale, era considerată infracțiune potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate. ”(riscă aplicarea retroactivă a normei sancționatoare. CEDO - Scoppola (nr. 2) c. Italia (2009) reafirmă interdicția retroactivității.

Suplimentar la cele menționate a reatât că, în speță este încălcat art.6 CEDO, deoarece prin neindicarea timpului concret al comiterii faptei contravenientul este în imposibilitate de a se apăra efectiv, inclusiv prin invocare a unui alibi. Încheierile judecătorilor de instrucție anexate nu au fost comunicate contravenientului - încălcarea art. 6 §1 CEDO (contradictorialitate); contravenientul nu a avut acces la acest probatoriu nu a avut posibilitate legală de a contesta acțiunea procesuală de ridicare a corespondenței sale. Potrivit prevederilor art.425 alin.(6) lit.c) alin.(7) CC în coraborare cu art.94 CPP asemenea date nu sunt admise în calitate de probe. Inexistența ordonanței de ridicare și a procesului-verbal de ridicare - duce la nulitate absolută conform art. 251 CPP; Utilizarea unor copii necertificate ale explicațiilor - contravine art.425 alin.(2), (7) în coraborare cu art.94 CPP.

În concluzie, având în vedere lipsa elementelor constitutive dovedite și nulitățile absolute identificate, în temeiul art. 461 Cod contravențional și art. 6 CEDO, solicită încetarea procesului contravențional și achitarea contravenientului cu restituirea eventualelor bunuri/confiscări dispuse.

Agentul constatator Brighidin Ion în ședința de judecată inițial a fost prezent, ulterior însă , deși a cunoscut cu certitudine despre data, ora și locul examinării cauzei nu s-a prezentat și nici nu a anunțat motivele care ar fi făcut imposibilă prezentarea în fața instanței, de aceea, dînd eficiență prevederilor art.445 Cod contravențional, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Alte persoane în prezentul proces nu au fost audiate.

3. Probele și prevederile legale pe care se întemeiază concluzia instanței.

Audiind explicațiile participanților la proces și studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată ajunge la concluzia că contestația depusă este neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă, reieșind din următoarele considerente.

În sensul art. 395, alin. (1), p. 2), și alin. (1¹) Cod contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului.

Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394, alin. (1¹).

Cât privește termenul depunerii contestației.

În conformitate cu prevederile art. 448 alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul ei, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. *Termenul de contestare a deciziei agentului constatatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8).*

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol, contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție se depune la autoritatea din care face parte agentul constatatator. În cel mult 3 zile de la data depunerii contestației, agentul constatatator expediază în instanță contestația și dosarul cauzei contravenționale.

În ședința de judecată s-a constatat, că la data de 09.06.2025, Morari Cristina a depus la IP Soroca contestație, în ordinea 448 Cod contravențional, împotriva procesului contravențional și deciziei agentului constatatator din 22.05.2025 care a fost înregistrată sub nr. intrare 3736, materialele fiind remise în instanță la 12.06.2025 prin urmare, contestația a fost depusă în termenul prevăzut de Lege, de aceea, se va purcede în continuare la verificarea legalității cât și a temeiniciei deciziei contestate.

În fond, potrivit procesului-verbal cu seria și nr.MAI06 335650 din 22.05.2025 instanța atestă că, Morari Cristina a fost învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art.47¹ alin.(1) Cod Contravențional pentru faptul că, în perioada de timp 16.09-19.10.2024, urmare a implimentării de către organizația criminală ”Șor” a unui mecanism de corupere electorală prin intermediul conturilor bancare deschise în cadrul Băncii Comerciale din Federația Rusă ”Promsveazbank” a pretins și primit pentru sine transferuri în ruble rusești în vederea determinării terței persoane pentru a vota candidatura unui anumit concurent electoral precum și pentru alegerea opțiunii ”Nu” în cadrul Referendumului constituțional din toamna anului 2024.

Prin decizia agentului constatatator din 22.05.2025 Morari Cristina a fost recunoscută vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art.47¹ alin.(1) Cod Contravențional și sancționată cu amendă în mărime de 750 u. c., echivalentul a 37 500,00 lei.

Examinând cauza, instanța a reținut prevederile art. 10 Cod contravențional, de unde rezultă că, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Potrivit art. 14 alin. (1), (2), (3) din Codul contravențional al RM, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

În baza art. 440 alin.(1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatat, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 400 alin. (1) din Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art.47, **47¹**, art.48¹ alin.(7), art.49, 50, 52, 52¹, 54, 68¹–71, 73, 76¹, art.77 alin.(8), art.77², 78, art.79 alin.(1), (2), (4), art.80¹, 85–87, 89–91, art.91¹ alin.(13)–(18) și (20), art.96, 99–104, 105–107, art.115 alin.(3), art. 157 alin. (2), (3) și (12), art.158 alin.(1) și (2), art.176, 180¹, art. 197 alin. (5), art. 201–203, 205, 207¹, 209, 220, 221, 222–226, 228–243, 245, art.263 alin.(1) și (9), art.263¹, 267, 273 pct. 17) și 18), art.277 alin.(1), (4) și (7), 283, art.286 alin.(3), art. 287 alin. (8), art.287³, 289¹, 321, 325, 326 alin. (2)–(6), art.327⁴, 331, 332, 332¹, 338–341, 346, art.349 alin.(1), art. 350, 350², 354–357, 359–362, art. 364 alin. (2), (2¹), (5), (6) și (10), art. 365, 365³ și 365⁵ se constată și se examinează de către poliție.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatat la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Instanța de judecată reține că procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare au fost întocmite și perfectate în absența făptuitorului, fapt care a fost certificat prin semnătura martorului Culinca Eugenia, indicându-se și datele de identificare ale acestuia ulterior prin scrisoarea nr.34/48-5568 din 23.05.2025 aceasta

a fost notificată despre întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 22.05.2025 astfel, fiindu-i asigurat dreptul de a depune explicații, de a înainta obiecții sau de a prezenta alte cereri privind administrarea unor probe suplimentare.

Mai mult ca atât, ultoimul a dat explicații referitor la caz, la data de 22.05.2025, fapt care rezultă cu certitudine din conținutul Procesului-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, în conținutul căruia ultima a indicat personal că nu dorește să dea explicații pe cazul dat, precum și să semneze în continuare careva acte, deci, ultima a renunțat personal la posibilitatea acordată de către agentul constatat, fapt confirmat prin textul scris de ea personal.

În aceste condiții, instanța consideră că a fost respectat și art.443 alin.(1) lit.f) Cod contravențional, prin care petiționarei i s-a adus la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art.384, iar ultima a înțeles bine care sunt drepturile sale or, a reacționat în termenul prevăzut de lege, depunând contestația.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art.443 din Codul contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu și în consecință, instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

În concluzie, instanța atestă că procesul verbal a fost întocmit de către agentul constatat în prezența petiționarei, astfel neconsemnarea în proces a unor date insignifiante conform art. 443 din Codul contravențional sau rectificări care nu crează incertitudini și în privința cărora nu există obiecții, nu poate afecta esențial fondul cauzei în această situație, or petiționarei nu i-a fost adusă o atingere directă și gravă drepturilor sale și garanțiilor stipulate în art. 384 alin. (2) din Codul contravențional, inclusiv la administrarea probelor, să înainteze obiecții, cereri, demersuri, să ia cunoștință de procesul verbal încheiat de agentul constatat, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate, iar în acest mod, instanța apreciază neajunsurile admise de agentul constatat ca fiind irelevante și insignifiante în raport cu fondul cauzei.

Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenție, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul.

În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) al Codului contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt

constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, fotografii, înscrisuri etc..

La fel, instanța reține că legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui, iar interpretând art. 425 alin. (2) în coroborare cu art. 442 alin. (1) al Codului contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenție din 22.05.2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de agentul constator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Conform prevederilor art.381 alin.(4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovătesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

În cursul judecării cauzei, instanța de judecată a creat posibilitatea reală de acces liber al oricărei din părți la un proces echitabil, a oferit părților condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei. În fața instanței de judecată părțile au avut posibilitatea să beneficieze de drepturi egale în ce privește administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora și formularea cererilor și demersurilor.

Instanța de judecată denotă că, lui Morari Cristina i s-a încredințat comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional cu indicii de calificare: *„coruperea electorală pasivă, adică, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător al bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice, formă, care nu i se cuvin pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune”*.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constator în procesul – verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional, care au fost administrate în cadrul legal al procedurii contravenționale, cu fixarea și documentarea situației de fapt descrise și anume:

- proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional a Morari Cristina din 22.05.2025 (f.d.9);

- scrisoare nr. nr.34/48-5568 din 23.05.2025 din care rezultă că, Morari Cristina a fost notificată despre întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 22.05.2025 (f.d.10);

- copia autenticată a raportului din 08.04.2025 eliberat de șef adjunct secție, șef al Serviciului interacțiune comunitară al Secției Securitate publică comisar principal Iurie Vasilachi (f.d.11), potrivit căruia la 08 aprilie 2025 în Secretariatul Inspectoratului de poliție Soroca cu nr.215 a fost înregistrată sesizarea Inspectoratului Național de Securitate Publică nr.34/17/1-3599 din 07 aprilie 2025 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și Referendumului republican constituțional din toamna anului 2024;

- copia raportului privind înregistrarea contravenției din 08.04.2025 (f.d.12);

- copia scrisorii nr. 34/17/1-3599 din 07.04.2025 prin care se atestă că, Inspectoratul național de securitate publică al IGP a comunicat IP Soroca că la 21 martie 2025, în conformitate cu prevederile art.374 alin.(2¹) Cod contravențional a fost inițiat proces contravențional nr. RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sau orice formă care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și Referendumului republican constituțional din toamna anului 2024 cu remiterea materialelor și probelor acumulate, pentru examinare conform competenței, prin prisma prevederilor art.47¹ CCo (f.d.13);

- copia autenticată a raportului de analiză informațional-criminală întocmit de către Inspectoratul General al Poliției Inspectoratul Național de Investigații Direcția Investigații Analitice din 07.02.2025 de unde se vede că în cadrul soluționării sarcinii „Analizarea listelor primite și repartizarea persoanelor în liste separate după raion, municipiu și în care fiecare persoană să conțină IDNP identificat numărul de conexiuni cu PSB”, totalul informațiilor prezentate cu ajutorul aplicației Microsoft Excel și a funcției Macro comenzi VBA, și anume au fost combinate și adăugate datele privind domiciliu și reședință a abonaților identificați (ASP) la cei 53080 de abonați identificați (companii de telecomunicații) fiind stabilit în acest sens domiciliu pentru fiecare abonat identificat cu nr. SIM (f.d.14-17);

- extrase din fișierul format Excel – anexă la raportul de analiză informațional-criminală al Direcției investigații analitice a Inspectoratului național de investigații din 07.02.2025 de unde rezultă că, cu ajutorul acelorași funcții din Microsoft Excel, au fost comasate datele privind numărul de conexiune cu PSB (Anexa: nr. 1) și numerele SIM cu abonați identificați anterior, astfel au fost adăugate

informațiile ce conțin numărul total de conexiuni (Nr de SMS PSB), fiind generat în acest sens un fișier Excel ce conțin toate datele privind: numărul SIM, numărul de conexiuni cu PSB, IDNP, Nume Prenume, Tipul vizei, Data vizei, Raion, Localitatea, Strada, Casa etc. prezentat sub denumirea Anexa nr. 1 conform căreia se vede că sunt indicate 769 persoane din raionul Soroca. Conform Extrasului din fișierul format Excel - anexă la Raportul de analiză informațional-criminală al Direcției investigații analitice a Inspectoratului național de investigații din 07.02.2025 se vede că pe cartela Sim **37367757408** a lui Morari Cristina au fost expediate 5 SMS Identificator PSB, dintre care 4 sms au fost expediate în perioada 2024/09/16 12:34:03, 2024/09/16 12:34:04, 2024/09/16 12:34:04, 2024/09/16 12:34:04 și trei sms în perioada 2024/10/09 10:48:45, 2024/10/09 10:48:45 și 2024/10/09 10:47:28 (f.d.18, 19);

- procesul-verbal cu privire la contravenție din 22.05.2025 întocmit în privința lui Morari Cristina în baza art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional (f.d.21);

- proces-verbal de cercetare la fața locului din 08.04.2025 (f.d.34-36);

- încheiere nr.13-2236/2025 din 01.04.2025 prin care s-a autorizat efectuarea măsurii speciale de investigație (f.d.38-39) și mandat judecătoresc (f.d.39 verso-40);

- încheiere nr.13-7921/2024 din 22.10.2024 prin care s-a autorizat efectuarea măsurii speciale de investigație (f.d.41-42) în acest sens fiind eliberat mandat judecătoresc (f.d.43);

- ordonanță privind aprecierea pertinentei rezultatelor măsurii speciale de investigații din 08.11.2024 (f.d.44-45);

- ordonanța din 22.10.2024 privind dispunerea efectuării măsurii speciale de investigații-colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice S.A.”Moldtelecom” privind aplicația mobilă cu identificatorul PSB ce aparține Băncii Comerciale Promsveazibank pentru perioada de timp 01.01.2024 până la momentul executării (f.d.46-47);

- proces-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații ”colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice” din 06.11.2024 (f.d.48);

- încheiere nr.13-2239/2025 din 01.04.2025 prin care s-a autorizat efectuarea măsurii speciale de investigație (f.d.49) în acest sens fiind eliberat mandat judecătoresc (f.d.50);

- ordonanță privind aprecierea pertinentei rezultatelor măsurii speciale de investigații din 11.12.2024 (f.d.51-52);

- ordonanța din 19.11.2024 privind autorizarea măsurii speciale de investigații (f.d.53-54);

- proces-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații ”Identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice” din 09.12.2024 (f.d.55);

În această ordine de idei instanța reține că, agentul constator a făcut dovada stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanță, or, pentru realizarea

laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art.47¹ alin. (1) Cod Contravențional, la caz contravenția consumându-se în momentul instalării aplicației, acceptării mesajelor, fără a avea importanță faptul ridicării din cont a acestor bani.

Instanța de judecată va supune criticii afirmațiile petiționarei referitor la faptul că, nu a pretins și acceptat careva sume de bani și că la momentul actual nu mai este membru sau simpatizant al căruiva bloc sau partid or, ultima nu a prezentat nici o probă în susținerea poziției sale sau combaterea veridicității celor prezente, limitându-se la invocarea formală a unor neajunsuri respectiv, negarea faptului că nu a acordat datele personale pentru a fi folosite în scopul unui transfer bancar, nu a fost confirmat prin depunerea unei plângeri pe faptul folosirii ilegale de anumite persoane a datelor cu caracter personal, astfel, în opinia instanței, nu se întrevăd temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor agentului constatator, legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și a circumstanțelor avute loc, precum și a hotărârii contestate. Or, după prevederile art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională este supusă răspunderii contravenționale.

Pe de altă parte, petiționara Morari Cristina urma să prezinte instanței probe pertinente și concludente care să răstoarne poziția expusă de agentul constatator, dar instanța de judecată atestă că aceasta nu a prezentat careva probe în contestația sa nu a specificat care este motivul și ce ar trebui de fapt să verifice instanța.

În acest sens instanța de judecată remarcă că, procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii, trebuie să i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate.

Latura obiectivă a contravenției specificate la art.47¹ Cod contravențional constituie - fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje.

Latura subiectivă a încălcării specificate la art.47¹ Cod contravențional se caracterizează prin intenție directă.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într - un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47¹ Cod contravențional.

La fel, în combaterea poziției petiționarei instanța relevă faptul, că la speță s-a stabilit incontestabil faptul că aplicația "PSB" era utilizată de BP "Victoria" iar sursele transferate erau cu scopul de a-și exercita dreptul la vot într-un anumit fel, iar nefolosirea acestor banii, precum și neexercitarea dreptului la vot nu influențează la calificarea acțiunilor contravenientei, la fel ca și negarea totală a acesteia în ceea ce deținerea unui card bancar, or, faptul dat nici nu i s-a incriminat.

Prin urmare instanța constată lipsa temeiurilor de fapt și de drept ce ar genera nulitatea actului privind constatarea faptei contravenționale or, în urma verificării legalității și corectitudinii procesului-verbal cu privire la contravenție încheiat de agentul constatatator careva dubii și incorectitudini în concordanță cu norma art.443 Cod contravențional nu au fost constatate, de asemenea forța probantă a procesului-verbal în cauză nu a fost răsturnată, nefiind demonstrată o altă situație de fapt decât cea reținută de către agentul constatatator la întocmirea actului contestat.

La fel instanța remarcă coruperea electorală a fost efectuată prin intermediul unei aplicații mobile, care necesită a fi încărcată și accesată, fapt care nu a poate fi efectuată fără a accesa telefonul personal al contravenientului iar aplicația și mesajele reflectă transmiterea sumelor bănești efectuate în perioada anului 2024.

La caz, instanța de judecată a reținut că, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție agentul constatatator a completat rubrica timpul și locul săvârșirii de altfel, în pct. 4 în procesul verbal cu privire la contravenție la rubrica *timpul săvârșirii* a fost indicat parcursul anului 2024, la rubrica *locul săvârșirii* pct. 5 a fost indicat s.Dărcăuți, r.Soroca și în pct. 6 este indicat perioada de timp 16.09-09.10.2024, respectiv, este stabilit de facto timpul și locul comiterii contravenției.

În acest sens instanța de judecată atestă că, procesul-verbal cu privire la contravenție, a fost întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii, trebuie să i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate.

Astfel, prin acceptarea instalării pe telefonul personal a aplicației mobile care aparține unei bănci comerciale de pe teritoriul Federației Ruse și are ca destinație efectuarea transferurilor bănești, în schimbul exercitării sau neexercitării dreptului electoral pentru a vota contra aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană la referendumul din 20 octombrie 2024, s-a stabilit fără dubiu întrunirea laturii obiective a contravenției imputate în pricină. Or, norma imputată sancționează și acceptarea, nu doar primirea, iar faptul acceptării stabilit în speță, denotă acordul contestatorului de a primi bani pentru a-și exercita dreptul la vot într-un anumit fel.

Instanța de judecată remarcă că, potrivit pct. 310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47¹ din Codul contravențional din 21 ianuarie 2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47¹ alin. (1) descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin.(3) și 23 alin.(2) din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări. În aceeași ordine de

idei, instanța de judecată remarcă raționamentele Curții Constituționale expuse în hotărârea sa nr.25 din 28 noiembrie 2024, par.102, prin care Curtea a statuat că, votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurată între partidele politice și între candidați.

Prin urmare, argumentul contestatorului precum că în pricină nu s-a demonstrat că ar fi primit bani, nu s-a demonstrat conținutul mesajului primit, nu s-a demonstrat scopul mijloacelor financiare și legătura cu electorala, instanța de judecată consideră necesar a le respinge, pe motiv că, în pricină, contestatorul se învinuiește că ar fi acceptat să primească mijloace bănești care nu i se cuvin pentru a-și exercita într-un anumit fel dreptul electoral, iar potrivit concluziilor Curții Constituționale mai sus enunțate, se reține că faptul votării sau al nevotării nu mai comportă importanță, așa cum contravenția imputată este o contravenție formală, care în pricină se consumă în momentul acceptării, iar survenirea urmărilor prejudiciabile sub forma votului nu este un semn obligatoriu. Or, în cadrul judecării cauzei, contestatorul a avut dreptul să prezinte probe care să combată cele stabilite de către organul de Poliție.

Totodată, potrivit prevederilor Legii nr. 320 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului și normelor Codului contravențional, constatările agentului constator făcute în procesul-verbal cu privire la contravenție se prezumă a fi autentice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate, bucurându-se de forță probantă pînă la proba contrară.

În așa mod Curtea a constatat anterior că, prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141- A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001).

În același context instanța de judecată menționează că, statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, supremația legii și un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfășurarea și totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice. Democrația implică desfășurarea unor alegeri libere și corecte, crearea unui mediu politic în care cetățenii să aibă posibilitatea de a participa în mod activ în procesul de luare a deciziilor. Dreptul de a alege și a fi ales este recunoscut și garantat de Constituția Republicii Moldova, și reprezintă baza fiecărei societăți democratice.

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art.21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a

lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși; orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa; voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal și exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului”.

Potrivit art. 2 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, „suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție”.

Art. 38 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, stipulează că „voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat”.

Principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetățenii Republicii Moldova pot alege și pot fi aleși fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri și/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influențării voinței alegătorului; -vot liber exprimat – nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum și pentru a-l împiedica să-și exprime voința în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfășurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Subsidiar instanța de judecată reține că, în orice scrutin electoral există o concurență între candidații care aspiră la ocuparea funcțiilor electivă. Concurenții în alegeri, de regulă, prin programele lor electorale, propun soluții diferite asupra principalelor probleme din societate și fiecare din candidați dorește să obțină încrederea, dar și voturile alegătorilor. Uneori concurenții sunt tentați de a încălca legislația în vigoare, pentru a se menține la putere sau pentru a accede la putere, inclusiv prin acțiuni reprobabile de corupere a alegătorilor.

La fel votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurată între partidele politice și între candidați (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

Astfel, sancționarea coruperii alegătorilor urmărește scopul asigurării integrității și caracterului democratic al proceselor electorale prin exercitarea necondiționată a

drepturilor electorale. Prin urmare, politica penală a Parlamentului urmărește să descurajeze actele de corupție electorală, inclusiv prin stabilirea unui sistem efectiv de sancțiuni.

Instanța va aprecia critic poziția petiționarei, care pledează nevinovată, deoarece aceste afirmații se combat prin totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată și în opinia instanței este o metodă de apărare.

Drept concluzie, instanța de judecată stabilește că, la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție și aplicarea sancțiunii contravenționale, prin care s-a dispus recunoașterea lui Morari Cristina vinovată în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, agentul constatator a respectat prevederile Codului contravențional și a determinat caracterul veridic al contravenției incriminate, fiind acordată atenție cuvenită prevederilor art. 5-9 din Codul contravențional și anume principiul legalității și egalității în fața legii, principiul dreptății și caracterul personal al răspunderii contravenționale, precum și principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale, astfel ca obiecțiile făcute de către Morari Cristina în contestația sa să aibă un caracter de a evita răspunderea contravențională și care să nu poată influența actele nominalizate supra or, odată ce procesul verbal cu privire la contravenție și hotărârea de sancționare fiind legale în fond, aceste acte nu pot fi anulate pe motive formale.

Totodată, instanța de judecată a mai reținut și faptul că, potrivit art.34 alin.(3) Cod contravențional, contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul aducerii la cunoștință a hotărârii cu privire la aplicarea amenzii. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Cazul de față însă nu poate fi raportat la aceste prevederi, fiindcă amenda a fost stabilită la data de 22.05.2025 și adusă la cunoștința acesteia, iar ultima a contestat-o, contestația fiind susținută în instanță, iar după examinare - respinsă, ceea ce o decurge din dreptul de a mai beneficia de careva reduceri sau facilități acordate de Legiuitor.

Conform art.312 alin.(1) Cod de executare, trimiterea spre executare a hotărârilor privind aplicarea sancțiunii administrative, cu excepția sancțiunii avertismentului, revine instanței de judecată sau persoanei cu funcție de răspundere care a adoptat hotărârea.

Prin prezenta hotărâre, instanța nu a aplicat sancțiuni contravenționale doar a verificat legalitatea acestora, de aceea după devenirea definitivă a ei, procesul-verbal cu privire la contravenție cu decizia agentului constatator din 22.05.2025, va fi remis agentului constatator pentru a fi pus în executare.

În baza celor expuse mai sus, călăuzindu-se de art.393 lit.a), 394 alin.(2), 452-463, 465-468 Codului contravențional, instanța de judecată

A H O T Ă R Ă T :

Se respinge ca fiind neîntemeiată contestația lui Morari Cristina împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatatator din 22.05.2025.

Procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatatator din cadrul Inspectoratului de poliție Soroca din 22.05.2025, după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, de remis agentului constatatator pentru a fi pusă în executare.

Hotărârea cu drept de a fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile din momentul pronunțării, prin intermediul Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Cristina Botnaru

